

FACTSHEET KEURMERKENWIJZER

Mei 2022

CONTEXT

Aanleiding

Sinds 2012 geeft de Keurmerkenwijzer van Milieu Centraal informatie over beeldmerken die iets zeggen over milieu, dierenwelzijn en/of sociale aspecten rondom mens & werk. Een rapport van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) (Autoriteit Consument en Markt, 2016) en een onderzoek in opdracht van Milieu Centraal, naar manieren om de effectiviteit van duurzaamheidskeurmerken te versterken (Motivaction, 2014), vormden de aanleiding voor het verzoek van het ministerie van Economische Zaken en de Alliantie Verduurzaming Voedsel aan Milieu Centraal om een robuuste beoordelingssystematiek op te zetten voor duurzaamheidsbeeldmerken op voeding. Dit deed Milieu Centraal samen met stakeholders vanuit overheid, wetenschap, bedrijfsleven en maatschappelijk middenveld. Via een aparte website en app, de Keurmerkenwijzer, communiceert Milieu Centraal alle beoordelingen naar consumenten. In 2017 werden ook beoordelingen van non-food beeldmerken toegevoegd aan de Keurmerkenwijzer. Voor de herbeoordeling van voedingsbeeldmerken in 2018 is de beoordelingssystematiek aangescherpt. Voor de actualisatie van de beoordelingen in 2021 is de methodiek weer iets aangepast. De veranderingen betroffen met name de inhoudelijke invulling van de beoordeling op duurzaamheidsambities, om mee te ontwikkelen met verduurzaming van voedselproductie. Voor non-food beeldmerken wordt een iets minder uitgebreide systematiek gehanteerd.

Doel en effect van duurzaamheidskeurmerken

Het doel van de Keurmerkenwijzer is verwarring door de wildgroei van beeldmerken bij de consument te verminderen, zodat keurmerken hun oorspronkelijke functie terugkrijgen, te weten:

- Een betrouwbaar hulpmiddel voor consumenten om een duurzame keuze te maken.
- Een mogelijkheid voor bedrijven/organisaties om specifieke producten/diensten te onderscheiden op duurzaamheid.
- Motivatie voor steeds verder gaande verduurzaming in de branche door keurmerken; dit kan een race-to-the-top stimuleren.

Behalve dat de aanwezigheid van keurmerkproducten in de winkel consumenten bewuster kan maken van de mogelijkheid om duurzamere opties te kiezen, kan het hen ook kritischer maken ten aanzien van gevestigde merken. Dit kan die merken ertoe aanzetten hun aanbod te verduurzamen. Soms sluiten ze zich aan bij bestaande keurmerken.

Andere bedrijven ontwikkelen eigen beeldmerken om hun ambities op duurzaamheid zichtbaar te maken. Er zijn ook keurmerken die certificering op verschillende ambitieniveaus aanbieden en hiermee zijn tussensegmenten ontstaan (zoals bij Beter Leven 1, 2 of 3 sterren).

Bestaansrecht van de Keurmerkenwijzer

Het risico van het huidige, grote aantal beeldmerken is dat consumenten niet meer weten welke plaatjes betrouwbaar zijn en of de beeldmerken strenge duurzaamheidseisen hanteren. De Keurmerkenwijzer geeft hier inzicht in. Bovendien informeert de Keurmerkenwijzer over waar een beeldmerk voor staat; welke aspecten van duurzaamheid (milieu, dierenwelzijn en/of sociale rechten) het wil verbeteren. Zo helpt deze de consument bij het maken van duurzame keuzes.

Een mogelijk en gewenst bijeffect van de Keurmerkenwijzer zou zijn dat zwakkere keurmerken, die nauwelijks strengere eisen stellen dan wettelijke eisen aan een bepaald productieproces, of die niet onafhankelijk gecontroleerd worden, uiteindelijk van de markt verdwijnen omdat deze een, voor consumenten zichtbaar, slechte score krijgen in de Keurmerkenwijzer. Om dit bijeffect te versnellen, zal het vanaf 2021 specifiek in de Keurmerkenwijzer benoemd worden

als de controle van een beeldmerk volgens de criteria van Milieu Centraal niet betrouwbaar genoeg is. In dat geval beoordeelt Milieu Centraal de ambitie op de duurzaamheidsaspecten niet.

In juli 2020 riep de ACM in haar 'Signaal', de jaarlijkse oproep aan de politiek, de wetgever op om keurmerken aan strengere regels te binden (Autoriteit Consument & Markt, 2020a). Ook riep de ACM bedrijven op om te stoppen met misleidende claims en logo's over duurzaamheid en om het aantal duurzaamheidskeurmerken te verminderen (Autoriteit Consument & Markt, 2021a). In het Signaal stelt ACM tevens dat zij in haar voorlichting naar consumenten vaker naar de Keurmerkenwijzer zal verwijzen, voor groter bewustzijn van welke logo's wel of geen waarborgen bieden (Autoriteit Consument & Markt, 2020a). In 2021 kondigde ACM aan

onderzoeken te starten naar misleidende duurzaamheidsclaims, om te beginnen in de sectoren zuivel, energie en kleding. Aan de hand van eerder opgestelde vuistregels roept ACM bedrijven op hun duurzaamheidsclaims te controleren op juistheid. In geval van consumentenmisleiding kan ACM boetes opleggen. (ACM, 2021b)

DOEL FACTSHEET

Het doel van factsheets van Milieu Centraal is om de werkwijze van onderzoek en de totstandkoming van consumentenadviezen binnen Milieu Centraal inzichtelijk te maken. Deze specifieke factsheet geeft een toelichting op de beoordelingssystematiek, de te beoordelen duurzaamheidsaspecten en betrouwbaarheid van beeldmerken en op de scores in de Keurmerkenwijzer, zowel voor keurmerken op voedingsmiddelen, als op non-food producten.

TOELICHTING WERKWIJZE KEURMERKENWIJZER

Welke beeldmerken staan in de Keurmerkenwijzer?

De criteria voor opname van een beeldmerk in de Keurmerkenwijzer zijn:

- Het moet op de consument gericht zijn.
- Het moet te vinden zijn op de Nederlandse markt (producten en diensten).
- Het beeldmerk doet een duurzaamheidsclaim of wekt die indruk.

Onder duurzaam verstaat Milieu Centraal milieuvriendelijk, diervriendelijk en/of met aandacht voor sociale aspecten rondom mens & werk. De Keurmerkenwijzer gaat niet in op geschreven duurzaamheidsclaims, zonder beeldmerk. Wel zijn enkele beeldmerken opgenomen die weliswaar geen duurzaamheidsclaim doen, maar waarvan de consument dit wel kan denken.

In samenwerking met stakeholders vanuit overheid, bedrijfsleven, normeringsinstituten en NGO's en heeft Milieu Centraal de volgende definities voor beeldmerken opgesteld:

- Een **keurmerk** is een afbeelding op een product die iets zegt over de duurzaamheidseisen* aan de productie(keten), en waarvan de eisen worden beheerd

door een onafhankelijke partij** én waarbij de toelatingsprocedure voor iedereen die aan de duurzaamheidseisen meent te voldoen toegankelijk is.

*Duurzaamheidseisen: Meetbare eisen m.b.t. milieu, dierenwelzijn en/of mens & werk waaraan het product/productieproces moet voldoen.

**Een onafhankelijke partij: een andere partij dan de partij die het product verkoopt.

- Naast keurmerken, bevat de Keurmerkenwijzer ook andere typen beeldmerken:
- Een **bedrijfslogo**: Een afbeelding op een product die iets zegt over de duurzaamheidseisen aan de productie(keten). De producent is eigenaar van het beeldmerk en andere producenten kunnen zich niet aansluiten. De eisen kunnen worden beheerd door de aanbieder(s)* zelf, maar de beeldmerkeigenaar kan goede, onafhankelijke controle hebben opgezet. De eisen kunnen ook betrekking hebben op andere ketenpartners (bijv. toeleveranciers of afnemers).
* Dit kan ook een groep van aanbieders zijn.
- Een **paraplulogo** is een afbeelding op een product die in combinatie voorkomt met één of meer keurmerken en waarvan de logo-eigenaar zelf geen aanvullende substantiële duurzaamheidseisen beheert. NB: Indien er wel aanvullende substantiële eisen zijn, wordt het beeldmerk beoordeeld als keurmerk of bedrijfslogo.
- **Overig logo**: Een afbeelding op een product die informatie geeft over iets anders dan duurzaamheidseisen van het product (bijvoorbeeld informatielogo's zoals het glasbaklogo).

Waarop worden beeldmerken beoordeeld?

Voor de beoordeling baseert Milieu Centraal zich alleen op online beschikbare en publiek toegankelijke informatie (waaronder het eisenpakket dat het beeldmerk hanteert). Milieu Centraal brengt niet de impact (bijvoorbeeld verminderde ecotoxiciteit of vermeden dierenleed) van het gebruik van beeldmerken in kaart.

Het groene kader licht toe welke zaken Milieu Centraal overweegt bij de beoordeling. Per beeldmerk worden de bevindingen vastgelegd in een gestandaardiseerd beoordelingsformulier.

Het beoordelingsproces begint altijd (voor beeldmerken op voeding en non-food producten of services) met het bepalen van hoe gecontroleerd wordt of beeldmerkgebruikers de gestelde eisen naleven. Goede controle vormt voor Milieu Centraal de basis van een betrouwbaar keurmerk. Alleen bij een onafhankelijke controle (score 2 of hoger) wordt de ambitie op duurzaamheidsaspecten beoordeeld

en gewaardeerd met een score in de Keurmerkenwijzer.

Betrouwbaarheid ('controle' in de Keurmerkenwijzer):

Voor goede controle is het belangrijk dat de controlerende/certificerende instantie onafhankelijk is van zowel de keurmerkeigenaar als van de partij die het keurmerk voert. Op het aspect betrouwbaarheid verschilt de methodiek tussen keurmerken op voeding en op non-food. De beoordeling van voedingskeurmerken is uitgebreider ten aanzien van controle.

Voeding: Betrouwbaarheid refereert aan controle door een onafhankelijke partij, liefst een geaccrediteerde partij, in het beste geval door de RvA geaccrediteerd op dit specifieke eisenpakket, of het beeldmerk is ISEAL Alliance (International Social and Environmental Accreditation and Labeling Alliance) Code Compliant of Community Member. ISEAL Alliance is de wereldwijde vereniging voor duurzaamheidsstandaarden. Ook als certificerende instellingen ISO 17065- of ISO 17021-gecertificeerd zijn, wordt dit beloond met de hoogste score voor controlerende partij.

De controlerende partij wordt beoordeeld met een score van 0 tot en met 5. Daarnaast wordt gekeken of er een sanctiebeleid is en of er processen voor ketentransparantie zijn beschreven. Als niet wordt voldaan aan deze aspecten, wordt een punt afgetrokken van de score voor controlerende partij (1 punt per ontbrekend aspect).

Non-food: Hierbij wordt alleen bepaald hoe de controle op naleving van de eisen is geregeld en deze wordt beoordeeld met een 4-puntsschaal. De overige aspecten worden niet meegewogen.

Milieu Centraal controleert niet of controle op naleving van de eisen daadwerkelijk wordt uitgevoerd zoals beschreven.

Duurzaamheid: Milieu Centraal beoordeelt keurmerken op basis van hoe streng de eisen zijn op milieu, dierenwelzijn en/of mens & werk (sociale rechten, arbeidsomstandigheden), indien relevant voor een productgroep. Per duurzaamheidsaspect zijn in overleg met stakeholders en experts de aspecten gedefinieerd, waarop beoordeeld wordt. Ook al stellen keurmerken nog andere duurzaamheidseisen, we beoordelen alleen op de geselecteerde deelaspecten. Dit

om een eerlijke vergelijking tussen beeldmerken te verzekeren en om het beoordelingsproces uitvoerbaar te houden.

Om als goed beeldmerk, ofwel met score 3 of hoger (op een schaal van 5) beoordeeld te worden, moeten de eisen verder gaan dan wat de wet voorschrijft en dan wat gangbaar is onder producenten. De beeldmerken moeten een zekere ambitie nastreven.

Transparantie: Dit aspect wordt alleen beoordeeld bij voedingskeurmerken. Transparant betekent dat voor consumenten duidelijk is waar het keurmerk voor staat. Dit beoordeelt Milieu Centraal aan de hand van deze criteria:

- de keurmerkeigenaar informeert online in begrijpelijke taal (Nederlands of Engels) over het keurmerk.
- het eisenpakket is goed vindbaar op de website.
- de gestelde eisen zijn concreet en toetsbaar.

De eerste drie punten krijgen een score van 0 (bijvoorbeeld geen informatie vindbaar) tot en met 5 (eisenpakket goed vindbaar of ladingdekkende, begrijpelijke samenvatting). De totaalscore voor transparantie wordt bepaald door de laagste score op de eerste drie punten.

Milieu Centraal vindt het belangrijk dat beeldmerken naar consumenten communiceren wat de impact van hun beeldmerk is. In de actualisatieronde van 2021 heeft Milieu Centraal daarom gekeken of beeldmerken rapporteren over impact, met als doel om dit te laten meetellen in de score op transparantie. Omdat er nog maar weinig impactrapportages gevonden werden, en van zeer wisselende kwaliteit, is besloten dat het te vroeg is om beeldmerken hierop af te rekenen. Daarom is impactrapportage nog niet meegewogen in de beoordeling in 2021. Bij een volgende beoordelingsronde zal dit wel meewegen in de score op transparantie.

Bepaling scores ambitieniveau van de eisen

Alle voor een productgroep relevante beeldmerken worden in de context van een benchmark beoordeeld, apart voor elk duurzaamheidsaspect. De meest relevante aspecten op milieu, dier en mens & werk zijn vastgesteld per productgroep. Alleen op deze aspecten wordt beoordeeld, met scores van 0 tot en met 5.

De hoogte hangt af van:

- wetgeving
- gangbare praktijk
- ambitieniveau van overige beeldmerken in de productgroep (benchmark)
- 'best practices'

Als het aantal ambitieuze beeldmerken binnen een productgroep beperkt is en er daarom geen volwaardige benchmark mogelijk is, wordt de score alleen gebaseerd op wetgeving, gangbare praktijk en best practices.

De volgende ambitieniveaus (scores) voor duurzaamheidsaspecten worden onderscheiden:

- 0 Het beeldmerk stelt geen criteria boven de wettelijke eisen.
- 1 De eisen van het keurmerk gaan iets verder dan het wettelijk minimum en liggen ongeveer op het niveau dat gangbaar is in de branche.
- 2 De eisen van het keurmerk gaan iets verder dan het wettelijk minimum en liggen iets boven het niveau dat gangbaar is in de branche.
- 3 Het beeldmerk stelt strengere eisen dan de gangbare praktijk.
- 4 Het beeldmerk stelt ambitieuze eisen aan een aantal relevante aspecten.
- 5 Het beeldmerk stelt zeer ambitieuze eisen.

Om de kwaliteit van de controle op naleving van de eisen te beoordelen, gaat Milieu Centraal uit van driepartijen-certificering. Hierbij opereren de drie partijen die betrokken zijn bij een keurmerk onafhankelijk van elkaar. De partijen zijn: de keurmerkeigenaar (die de eisen beheert), de gebruiker (die het beeldmerk op zijn verpakking zet) en de certificerende/controlerende instantie.

De volgende scores worden toegekend voor controle:

Voeding:

- 0 Geen controle op naleving eisen
- 1 Geen onafhankelijke controle op naleving van de eisen (beeldmerk doet zelf de controles) of onafhankelijke controle met minder dan jaarlijkse frequentie
- 2 Onafhankelijke jaarlijkse controle door onafhankelijk gespecialiseerd bureau (alleen aangekondigde controles)
- 3 Onafhankelijke jaarlijkse controle (bij ten minste een steekproef) door gespecialiseerd bureau inclusief onaangekondigde controles
- 4 Onafhankelijke jaarlijkse controle bij iedere certificaathouder door geaccrediteerde certificerende instelling, maar geen accreditatie op eisenpakket zelf. Systeemverificatie valt hier bij bedrijfslogo's ook onder. Certificerende instelling mag ook ISEAL Community member zijn.

- 5 Onafhankelijke jaarlijkse controle door certificerende instelling, met accreditatie op schema zelf óf beeldmerk is ISEAL Alliance Code Compliant of is ISO 17065- of ISO 17021-gecertificeerd.

Non-food: volgens 4-puntsschaal beoordeeld, uitgezet op 5-puntsschaal in de Keurmerkenwijzer.

- 0 Geen controle op naleving eisen of geen reactie op vragen ter verduidelijking van controle, en geen informatie op website.
- 1 Geen onafhankelijke controle op naleving van de eisen (beeldmerk doet zelf de controles)
- 3 Onafhankelijke controle door gespecialiseerd bureau
- 5 Onafhankelijke controle door geaccrediteerde instelling (al dan niet voor dit keurmerk), en/of beeldmerk is ISEAL Alliance Code Compliant of is ISO 17065- of ISO 17021-gecertificeerd.

De best scorende keurmerken worden meegenomen in het consumentenadvies dat Milieu Centraal geeft op haar website (MilieuCentraal.nl) over een bepaald onderwerp.

In enkele gevallen wordt geen score toegekend. De volgende situaties komen voor:

Speelt niet: Dit aspect is niet van toepassing op deze productgroep. Groente is bijvoorbeeld niet te beoordelen op dierenwelzijn

Zie informatie: Als een toelichting nodig is om de betekenis van een beeldmerk goed te interpreteren. In sommige gevallen kan geen (eenduidige) score worden gegeven. Als een keurmerk vier of meer subniveaus heeft, licht de tekst toe hoe de verschillende niveaus worden gewaardeerd. Het best scorende ambitieniveau telt in de benchmark. Bij drie of minder subniveaus worden deze als afzonderlijke beeldmerken besproken in de Keurmerkenwijzer (zie Beter Leven 1, 2 en 3 sterren.)

Niet gecheckt: Er is geen score bepaald. Als de controlerende partij niet onafhankelijk is, beoordeelt Milieu Centraal de ambitie op de duurzaamheidsaspecten niet. Dit wordt benoemd in de Keurmerkenwijzer en in plaats van een score staat er 'niet gecheckt' bij de duurzaamheidsaspecten. De reden kan ook zijn dat het keurmerk te weinig informatie beschikbaar stelt. Bij non-foodbeeldmerken staat 'niet gecheckt' op het onderdeel transparantie, omdat we dit aspect niet beoordelen voor deze productgroepen.

Aanvulling op de bepaling van de scores op duurzaamheid

Voor sommige productgroepen zijn verschillende fases in het productieproces apart beoordeeld op duurzaamheid. Bijvoorbeeld voor kleding zijn milieu en mens & werk apart

gescoord voor de productie van de vezels, voor de verwerking van vezels tot stof en voor het maken van een kledingstuk. Een vergelijkbare situatie doet zich voor bij papier, waarbij de herkomst van het hout en de papierproductie apart zijn beoordeeld en verwerkt tot een eindscore. Wanneer een score is gebaseerd op verschillende productiefases, wordt dit in de omschrijving van het keurmerk toegelicht. In deze productgroepen is de eindscore bepaald door de aparte scores te middelen, met een punt aftrek als niet aan alle fases in het productieproces eisen worden gesteld.

Betrokkenheid experts bij beoordelingsronde voedingskeurmerken

Tot dus ver hebben grote beoordelingsrondes van voedingsbeeldmerken plaatsgevonden in 2016 en 2018. De volgende is in de tweede helft van 2021 gestart en de resultaten zijn in mei 2022 gepubliceerd. Een groep van inhoudelijke experts (van MVO Nederland, Natuur en Milieu, Oxfam Novib, PBL, QuestionMark, RIVM, Solidaridad, True Food Projects, Voedingscentrum en WUR) was betrokken bij de ontwikkeling en daarna aanscherping van de beoordelingsmethodiek. Verder heeft de expertgroep een belangrijke rol in het reviewen van de beoordelingen op voeding.

De beoordelingen worden binnen Milieu Centraal door een onderzoeker gedaan, en gereviseerd door een tweede Milieu Centraal-onderzoeker. Vervolgens worden de scores en beoordelingen voorgelegd aan de expertgroep. Bij verschillen in opvattingen tussen onderzoekers en experts wordt overlegd en eventueel extra expertise ingewonnen. Bij blijvende discussie kunnen de discussiepunten worden voorgelegd aan de Wetenschappelijke Raad van Advies van Milieu Centraal.

Milieu Centraal stuurt de beoordelingen van de voedingskeurmerken naar beeldmerkeigenaren. Zij krijgen de tijd om te reageren op feitelijke onjuistheden of eventuele foutieve interpretatie van eisen, en om eventuele laatste aanpassingen te doen, bijvoorbeeld voor betere vindbaarheid van informatie. Hierna stelt Milieu Centraal de beoordelingen definitief vast.

Topkeurmerken op voeding

Voedingskeurmerken in diverse productgroepen worden, enkele tussentijdse updates en aanvullingen daargelaten, tegelijk beoordeeld. In deze grote beoordelingsrondes worden koplopers onder de voedingskeurmerken geïdentificeerd. Deze worden naar het publiek gecommuniceerd als 'Topkeurmerken'.

De focus op deze ambitieuze keurmerken moet het behapbaar maken voor de consument om duurzame aankopen te doen. In de winkel letten op twaalf topkeurmerken is immers overzichtelijker dan proberen de kwaliteit te onthouden van de ongeveer 150 voedingsbeeldmerken in de Keurmerkenwijzer. Een topkeurmerk voldoet aan de volgende eisen:

- Het is **ambitueus (streng)**: de eisen voor milieu, dierenwelzijn en/of mens & werk gaan veel verder dan de gangbare praktijk. Score 4 of 5 op minstens één duurzaamheidsaspect.
- Het is **transparant**: de eisen zijn concreet en makkelijk online te vinden. De informatie voor leken is goed te begrijpen en dekt de lading van het eisenpakket. Score 4 of 5.
- De controle is **betrouwbaar**: door een geaccrediteerde, onafhankelijke organisatie, of het keurmerk is ISEAL Code Compliant of Community Member. Er zijn sancties als de gebruiker van het keurmerk niet aan de eisen voldoet. Score 4 of 5.

Indien een bedrijfslogo voldoet aan dezelfde criteria, krijgt dit in de Keurmerkenwijzer het label topbedrijfslogo. Milieu Centraal communiceert niet actief over topbedrijfslogo's en deze worden niet genoemd in campagnes over keurmerken.

De huidige topkeurmerken:

Topkeurmerk klimaat

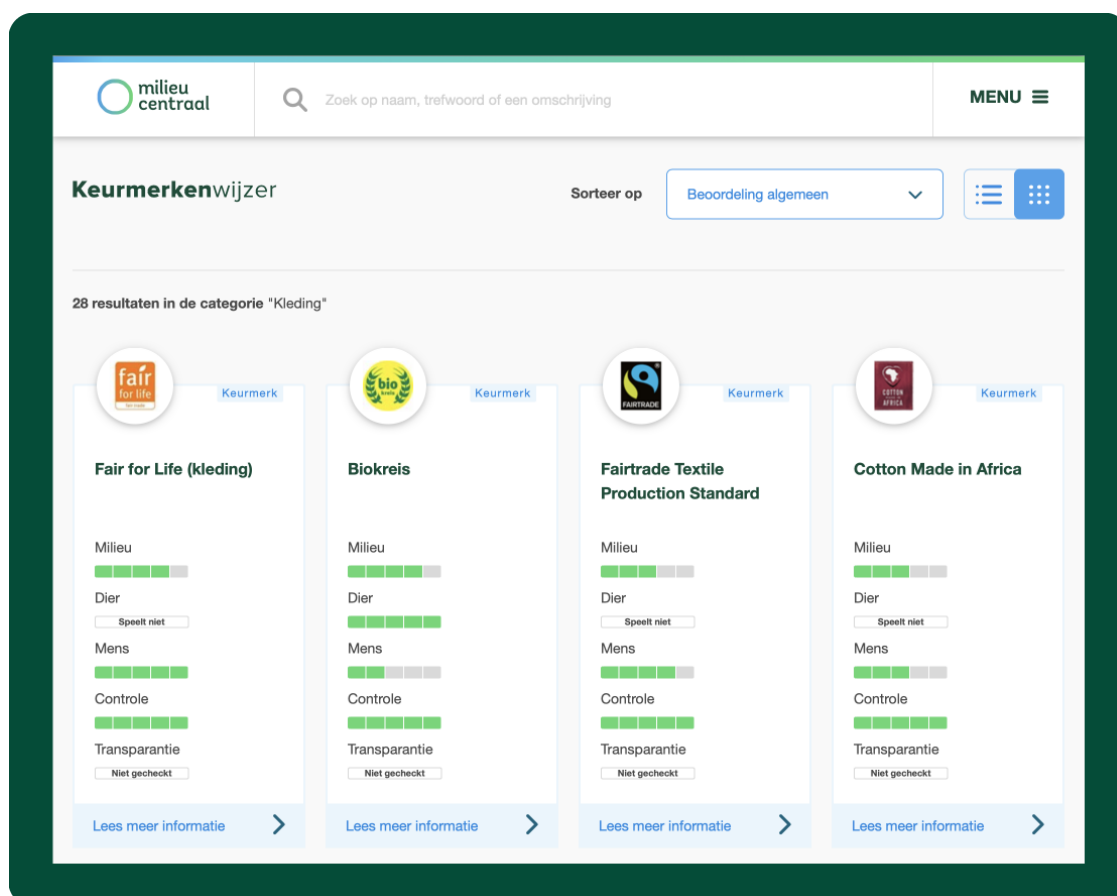
Sinds 2022 bestaat het 'topkeurmerk klimaat', omdat klimaatverandering zo'n urgent thema is. Ambitieuze en betrouwbare keurmerken die zich speciaal op beperking van klimaatimpact richten komen hiervoor in aanmerking. Vanwege hun inzet op klimaatimpact alleen, kunnen zij geen score 4 of hoger op milieu krijgen. Vanwege de hoge ambitie op beperking van klimaatimpact en het belang hiervan kennen we toch het top-predicaat toe aan dit keurmerk (ondanks score 3 op milieu). Climate Neutral Certified is het eerste keurmerk dat het label 'topkeurmerk klimaat' krijgt.

CONCLUSIES WERKWIJZE KEURMERKENWIJZER

Met bovenstaande werkwijze beoogt Milieu Centraal de consument van objectieve informatie te voorzien over waar een beeldmerk voor staat, en het ambitieniveau daarin en de betrouwbaarheid van duurzaamheidsbeeldmerken. Zo helpt de Keurmerkenwijzer de bewuste consument duurzamere aankopen te doen. De Topkeurmerken op voeding bieden bovendien uitkomst voor wie niet steeds de Keurmerkenwijzer erbij wil pakken tijdens het boodschappen doen. Wie producten koopt met deze keurmerken, draagt bij aan een steeds duurzamere voedselketen. Jaren ervaring leert dat het aantal keurmerken binnen een bepaalde productgroep nauwelijks afneemt. Enkele beeldmerken zijn in de loop van de jaren van de markt verdwenen, maar er zijn ook nieuwe bij gekomen. De gewenste uitdunning van het woud aan keurmerken heeft dan ook nog niet plaatsgevonden.

Bij de tweede beoordelingsronde van voedingsbeeldmerken bleek geen grote verschuiving van beeldmerken in de ordening op te zijn getreden en de topkeurmerken waren nagenoeg gelijk in 2016 en 2018. In 2022 is de lijst met topkeurmerken uitgebreid met een keurmerk op rijst (SRP), RSPO en met Climate Neutral Certified (topkeurmerk klimaat). Omdat goede keurmerken zich continue willen blijven verbeteren, kan de benchmark als geheel opschuiven richting duurzamere praktijken. Relevant hierbij is dat beoordelingen binnen een benchmark worden gedaan en de gegeven scores relatief zijn ten opzichte van andere keurmerken in dezelfde productgroep. Dit betekent dat een score 4 in de ene productgroep niet hetzelfde ambitieniveau hoeft te weerspiegelen als een score 4 in een andere productgroep, waar de benchmark bijvoorbeeld al verder ontwikkeld is.

De Keurmerkenwijzer toont dat veel keurmerken, inclusief enkele topkeurmerken, ambitieus zijn op één van de duurzaamheidsaspecten, maar minder of geen eisen stellen op een ander aspect. Er blijft dus ruimte voor ontwikkeling. Door in kaart te brengen waar keurmerken goed én minder goed op scores, hoopt Milieu Centraal te bewerkstelligen dat keurmerkeigenaren stappen blijven zetten richting strengere eisen. Met als gevolg verdere verduurzaming van de gecertificeerde producten en diensten.

GECITEERDE WERKEN

- ACM. (2021b, mei 3). *ACM start onderzoeken naar misleidende duurzaamheidsclaims in drie sectoren*. Opgehaald van <https://www.acm.nl/nl/publicaties/acm-start-onderzoeken-naar-misleidende-duurzaamheidsclaims-drie-sectoren>
- Autoriteit Consument & Markt. (2020a, juli 17). *ACM Signaal 2020 - Betere keurmerken noodzakelijk voor duurzame keuze*. Opgehaald van ACM.nl: <https://www.acm.nl/nl/publicaties/acm-signaal-2020-betere-keurmerken-noodzakelijk-voor-duurzame-keuze>
- Autoriteit Consument & Markt. (2020b, juli 17). *ACM doet oproep om einde te maken aan misleidende informatie over duurzaamheid*. Opgehaald van ACM: <https://www.acm.nl/nl/publicaties/acm-doet-oproep-om-einde-te-maken-aan-misleidende-informatie-over-duurzaamheid>
- Autoriteit Consument & Markt. (2021a). *Leidraad Duurzaamheidsclaims*. ACM. Opgehaald van <https://www.acm.nl/nl/publicaties/leidraad-duurzaamheidsclaims>
- Autoriteit Consument en Markt. (2016). *ACM over keurmerken*. Opgehaald van <https://www.acm.nl/nl/publicaties/publicatie/15163/ACM-over-keurmerken>
- Motivaction. (2014). *Bevorderen effectiviteit van duurzaamheidskeurmerken*. in opdracht van Milieu Centraal. Opgeroepen op 10 5, 2020, van <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2014/11/13/bevorderen-effectiviteit-van-duurzaamheidskeurmerken-consumentenonderzoek>

Over Milieu Centraal

Milieu Centraal is het kenniscentrum voor duurzaam leven, en geeft consumenten praktische tips en adviezen voor iedere duurzame stap: van afval scheiden tot zonnepanelen kopen. Een externe wetenschappelijke adviesraad is onderdeel van de kwaliteitsborging. Milieu Centraal bereikt via haar websites en sociale media dagelijks 20.000 tot 30.000 consumenten. Milieu Centraal werkt samen met maatschappelijke organisaties, bedrijven, overheid en media.

Communicatie op basis van wetenschappelijk onderzoek

Milieu Centraal staat voor betrouwbare informatie; nuchter, feitelijk, praktisch. Alle tips en adviezen zijn gebaseerd op (wetenschappelijk) onderzoek. Onze onderzoekers houden een uitgebreide kennisbasis continu up-to-date. Een adviesronde onder bedrijven, branches, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen zorgt voor diversiteit en draagvlak. Een wetenschappelijke adviesraad vormt het sluitstuk van de kwaliteitsborging, de leden zijn verbonden aan een onderzoeksinstituut of universiteit.